

Ir S. van Ravesteyn, Het gebouw van de Brandverzekering-Mij Holland van 1859 te Dordrecht

Het verleden jaar voltooide gebouw van de Brandverzekering-Maatschappij Holland van 1859 te Dordrecht interesseert den in bouwkunst belangstellende niet het minst daarom, wijl Van Ravesteyn hier vrij was een geheel nieuw, zelfstandig project uit te voeren en bijgevolg gelegenheid had zijn ingenieursfantasie onbelemmerd te verwezenlijken. Hij kreeg de beschikking over een groot rechthoekig terrein in een neutrale, betrekkelijk open omgeving. De gestelde eisch, alle kantoorruimten gelijkvloersch te houden, gaf aanleiding tot een gestrekt en rustig bouwwerk van eenigszins vierkanten vorm, dat op het eerste gezicht aan een paviljoen kan doen denken. Hierop is dan de groote commissariskamer geplaatst, die men uit de centrale kantoorruimte bereikt door een breede, statige trap van speelsch karakter. Het geheel wordt tenslotte bekroond door een schoorsteen, zoodanig met sierlijk metaalwerk getooid, dat deze uitgegroeid schijnt tot een kunstig en precieus, feestelijk monumentje.

Deze schoorsteen mag bovenal kenteekenend heeten voor Van Ravesteyn, somt in zekeren zin zijn wezen, zijn streven en bereiken, volledig op. Schoorsteenen heeten leelijke dingen te zijn en worden gewoonlijk hetzij verdonkeremaand (voor zoover mogelijk), hetzij met straffen realiteitszin in hun naaktheid getoond; het eerste pleegt men oneerlijk, het tweede eerlijk te noemen. Van Ravesteyn doet het een noch het ander en zoekt ook geen middenweg, wel een uitweg. Hij is „eerlijk” in dien zin, dat hij den schoorsteen aan-